

Europejski Kodeks Postępowania Mediatorów¹

Niniejszy kodeks postępowania stanowi zestawienie zasad, do przestrzegania których poszczególne mediatorzy mogą się dobrowolnie zobowiązać, na swoją własną odpowiedzialność. Jest on przewidziany dla wszystkich rodzajów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych.

Organizacje oferujące usługi mediacyjne mogą również podjąć takie zobowiązanie poprzez zwrócenie się do mediatorów działających pod ich auspicjami o przestrzeganie kodeksu. Organizacje mają szansę udostępnić informacje dotyczące środków podejmowanych w celu wspierania przestrzegania kodeksu przez poszczególnych mediatorów poprzez, na przykład szkolenia, ocenę i nadzór.

Dla celów kodeksu mediacja określana jest jako każdy proces, w którym dwie lub więcej stron zgadzają się na wyznaczenie trzeciej strony - zwanej dalej "mediatorem" - w celu udzielenia pomocy stronom w rozwiązaniu sporu poprzez osiągnięcie porozumienia bez wyroku sądowego oraz bez względu na to jak ten proces może być nazwany lub powszechnie określany w każdym z Państw Członkowskich.

Stosowanie kodeksu pozostaje bez szkody dla legislacji krajowej oraz przepisów regulujących poszczególne zawody.

Organizacje oferujące usługi mediacyjne mogą chcieć opracować kodeksy bardziej szczegółowe przystosowane do ich szczególnego kontekstu lub rodzajów usług mediacyjnych, które oferują, jak również w odniesieniu do konkretnych dziedzin, takich jak mediacje rodzinne lub konsumenckie.

1. KOMPETENCJE I MIANOWANIE MEDIATORÓW

1.1 Kompetencje

Mediatorzy są kompetentni i posiadają dużą wiedzę w zakresie procesu mediacji. Istotne czynniki obejmują odpowiednie przeszkolenie i stałe uaktualnianie wykształcenia i praktyki w dziedzinie umiejętności mediacyjnych, uwzględniając wszelkie istotne standardy lub programy akredytacyjne.

1.2 Mianowanie

Mediator przeprowadza konsultacje ze stronami dotyczące odpowiednich dat, kiedy może odbyć się mediacja. Mediator upewnia się co do swojego wykształcenia i kompetencji do prowadzenia mediacji przed przyjęciem nominacji i, na wniosek, ujawnia informacje dotyczące wykształcenia i doświadczenia stronom.

1.3 Ogłaszanie/promocja usług mediatorów

Mediatorzy mogą promować swoje praktyki w profesjonalny, uczciwy i godny sposób.

2. NIEZALEŻNOŚĆ I BEZSTRONNOŚĆ

2.1 Niezależność i neutralność

Mediatorowi nie wolno działać, lub jeżeli rozpoczął już działania, kontynuować ich, przed ujawnieniem wszelkich okoliczności, które mogą, lub mogą być widziane jako, wpływające na jego lub jej niezależność lub jako konflikt interesów. Obowiązek ujawniania takich informacji obowiązuje przez cały okres trwania procesu.

Okoliczności takie obejmują:

- wszelkie osobiste lub biznesowe stosunki z jedną ze stron,
- wszelkie finansowe lub inne interesy, bezpośrednio lub pośrednio, związane z wynikiem mediacji, lub
- mediator, lub członek jego lub jej firmy, podjęli działania w roli innej niż mediatora dla jednej ze stron.

¹ http://www.pkpplewiatan.pl/?ID=91238&article_id=125549, dokument nieformalny, przyjęty na konferencji w Brukseli 2 lipca 2004 r. przez Komisję Europejską

W takich przypadkach mediator może przyjąć lub kontynuować mediację jedynie pod warunkiem, że jest pewien, że jest w stanie przeprowadzić mediację z pełną niezależnością i neutralnością w celu zagwarantowania pełnej bezstronności oraz przy wyraźnej zgodzie stron.

2.2 Bezstronność

Mediator cały czas działa, i stara się być postrzegany jako działający, z bezstronnością w stosunku do stron oraz angażuje się w obsługiwaniu na równi wszystkich stron w odniesieniu do procesu mediacji.

3. POROZUMIENIE MEDIACYJNE, PROCES, ROZTRZYGNIECIE I PŁATNOŚCI

3.1 Procedura

Mediator upewnia się, że strony mediacji rozumieją, czym charakteryzuje się proces mediacji oraz jaka jest w nim rola mediatora i stron.

Mediator gwarantuje w szczególności, żeby przed rozpoczęciem mediacji strony zrozumiały i wyraźnie zgodziły się na warunki porozumienia mediacyjnego uwzględniając w szczególności wszelkie stosowne przepisy odnoszące się do obowiązku zachowania poufności spoczywającym na mediatorze i stronach.

Porozumienie mediacyjne zostanie, na wniosek stron, sporządzone na piśmie.

Mediator prowadzi postępowanie w odpowiedni sposób, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, uwzględniając możliwy brak równowagi sił oraz poszanowanie prawa, wszelkie życzenia, które strony wyrażają oraz potrzebę szybkiego rozstrzygnięcia sporu. Strony mogą uzgodnić z mediatorem, na podstawie zbioru zasad lub inaczej, sposób przeprowadzenia mediacji.

Mediator, jeżeli uzna za to użyteczne, może dokonać przesłuchania stron osobno.

3.2 Sprawiedliwość procesu

Mediator zapewnia odpowiednie szanse stron do udziału w procesie.

Mediator, w odpowiednich przypadkach, informuje strony i może zakończyć proces mediacyjny, jeżeli:

- zostaje osiągnięte rozstrzygnięcie, które mediator uzna za niewykonalne lub bezprawne, w odniesieniu do okoliczności sprawy oraz kompetencji mediatora do dokonania takiej oceny, lub

- mediator uznaje, że jest mało prawdopodobne, że kontynuowanie mediacji doprowadzi do rozstrzygnięcia.

3.3 Zakończenie procesu

Mediator podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia, że wszystkie strony osiągną porozumienie poprzez wiedzę i świadomą zgodę, oraz, że wszystkie strony rozumieją warunki porozumienia.

Strony mogą wycofać się z mediacji w każdym momencie bez podania uzasadnienia.

Mediator może, na wniosek stron oraz w ramach swoich kompetencji, udzielić stronom informacji dotyczących sformalizowania porozumienia oraz możliwości wykonania porozumienia.

3.4 Płatności

W przypadkach, gdy nie zostało to wcześniej określone, mediator musi zawsze dostarczyć stronom kompletnych informacji dotyczących trybu odszkodowania, który ma zamiar zastosować. Mediator nie zgadza się na mediację przed zaakceptowaniem zasad dotyczących odszkodowania przez wszystkie zainteresowane strony.

4. POUFNOŚĆ

Mediator utrzymuje w tajemnicy informacje, pojawiające się w związku z procesem mediacyjnym, uwzględniając fakt, że mediacja ma się odbyć lub, że się odbyła, chyba że prawo wymaga inaczej lub ze względu na politykę publiczną. Wszelkie informacje ujawnione jako poufne mediatorom przez jedną ze stron nie będą ujawniane innym stronom bez pozwolenia, chyba że prawo wymaga inaczej.

